

Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v z. n. p.

- I. Princíp DPH, intrakomunitárne obchody, reťazové obchody
- II. Rozbor novej právnej úpravy
- III. Znalecké posudky

Uplatňovanie DPH

- ✓ v SR od 1.1.1993
- ✓ od 1.5.2004 (vstup SR do EÚ) – nový zákon o DPH č. **222/2004 Z. z.**
- ✓ harmonizácia predpisov v oblasti DPH v rámci EÚ

© benzook - Fotolia.com

Právny základ

- **Smernica Rady 2006/112/ES o spoločnom systéme DPH (základná smernica), ďalšie smernice**
- implementácia do právneho poriadku každého členského štátu
- zavedený komplexný systém zdaňovania daňou z pridanej hodnoty vo vnútri Európskeho spoločenstva
- Rozsudky SD EÚ
(precedenčný charakter)

Najčastejšie porušenia zákona o DPH

Neoprávnené nároky na vrátenie finančných prostriedkov zo štátneho rozpočtu - **deklarovanie nadmerného odpočtu v daňovom priznaní**

- Neoprávnené odpočítanie DPH
- Deklarovanie oslobodenia od DPH pri dodaní tovaru do iného členského štátu

Základné pojmy v DPH

Zdaniteľná osoba – FO, PO, kt. uskutočňuje ekonomickú čin.

Ekonomická činnosť – širší pojem ako „podnikanie“ podľa Obchodného zákonníka, činnosť vykonávaná nezávisle

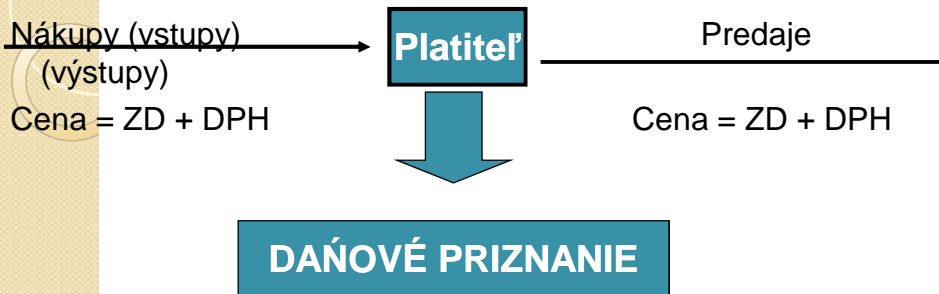
Osoba identifikovaná pre DPH (registrovaná na DPH)

Platiteľ DPH (postavenie spojené s právom na odpočítanie DPH)

Identifikačné číslo pre DPH (IČ DPH)

Obrat; Prevádzkareň; Zásielkový predaj; Nový dopravný prostriedok; Faktúra; Intrakomunitárny obchod; Trojstranný obchod; Vlastná daňová povinnosť; Nadmerný odpočet

Fakturačná metóda výpočtu DPH

VDP

DPH na výstupe > DPH na vstupe = odvod DPH do ŠR

NO

DPH na výstupe < DPH na vstupe = vrátenie DPH zo ŠR

ZÁNIK NADMERNÉHO ODPOČTU PRI NEUMOŽNENÍ DAŇOVEJ KONTROLY

Ak platiteľ neumožní vykonanie daňovej kontroly do 3 mesiacov odo dňa jej začatia, nárok na vrátenie NO zaniká posledným dňom 3 mesiaca (§ 79 ods. 6 ZDPH)

7

**Predmet dane → miesto zdaniteľného obchodu
→ osoba povinná odvieť DPH**

Predmet DPH

- **dodanie tovaru a služby za protihodnotu v tuzemsku uskutočnené zdaniteľnou osobou**
- **nadobudnutie tovaru za protihodnotu v tuzemsku z iného členského štátu**
- **dovoz tovaru do tuzemska**

Miesto zdaniteľného obchodu

⇒ v SR ⇒ Predmet DPH v SR

⇒ v inom ČŠ ⇒ Predmet DPH v inom ČŠ

Osoba povinná odvieť DPH

- Dodávateľ
- Odberateľ (samozdanenie)

Osoba povinná platiť DPH

Predmet DPH – v SR

Dodávateľ → *Odberateľ*
SK IČDPH   FA s DPH

Prenos daňovej povinnosti

Dodávateľ → *Odberateľ*
SK IČDPH   FA bez DPH   SK IČDPH
+ DPH (samozdanenie)

Prenos daňovej povinnosti - tuzemský

- Dodanie zlata vo forme suroviny alebo polotovaru o rýdzosti 325 tisícín a viac, investičného zlata
- Dodanie kovového odpadu a kovového šrotu
- Prevod emisných kvót a skleníkových plynov
- Predaj nehnuteľnosti, pri predaji ktorej sa dodávateľ rozhodne uplatniť zdanenie v zmysle § 38 ods. 1 ZDPH

Prenos daňovej povinnosti - tuzemský

- Predaj nehnuteľnosti v rámci exekučného konania, konkurzného konania a daňového exekučného konania
- Predaj (speňaženie) nehnuteľnosti v rámci výkonu záložného práva a zabezpečovacieho prevodu práva
- Dodanie vybraných poľnohospodárskych plodín (obilniny, olejnaté semená a plody, cukrová repa a ryža ak ZD = 5000 € a viac)

Prenos daňovej povinnosti - tuzemský

- Dodanie kovov (železo, oceľ)
- Dodanie mobilných telefónov, integrovaných obvodov (ak ZD = 5000 € a viac)
- Dodanie stavby a stavebné práce – od 1.1.2016

Príklad - dodanie kovového šrotu

Platiteľ dane v SR dodal dňa 4. 1. 2016 kovový šrot v sume 4 000 € inému slovenskému platiteľovi dane. Do 15 dní od vzniku daňovej povinnosti (do 19.1. 2016) je dodávateľ povinný vyhotoviť faktúru vyhotoví ju bez DPH.

Odberateľ uplatní samozdanenie, v daňovom priznaní prizná daň v sume 800 € zo základu dane 4 000 €. Túto daň si súčasne môže odpočítať za predpokladu splnenia vecných podmienok (účel použitia) a formálnych podmienok (existencia faktúry).

Príklad- predaj slnečnicových semien

Platiteľ dane A sa dohodol s platiteľom dane B na dodaní slnečnicových semien v celkovej cene 10 000 €. Platiteľ dane A prijal dňa 8.1.2016 platbu na budúce dodanie tohto tovaru vo výške 3 000 € a dňa 15.1.2016 vyhotovil faktúru na prijatú platbu.

Vzhľadom na to, že celková cena za dodanie slnečnicových semien predstavuje viac ako 5 000 €, platiteľ dane A už vo faktúre na prijatie platby neuplatní k cene daň z pridanej hodnoty, pretože osobou povinnou platiť daň je kupujúci, platiteľ dane B.

Prenos daňovej povinnosti - zahraničný

- Zahraničný dodávateľ – nemá v SR sídlo, prevádzkareň, môže mať registráciu podľa § 5 ZDPH
- Slovenský odberateľ – zdaniteľná osoba

*zahraničný
dodávateľ* .....→ *SK- odberateľ
+ DPH
(samozdanenie)*
FA bez DPH

Kedy sa uplatní zahraničný prenos daňovej povinnosti

- služby súvisiace s nehnuteľnosťou, krátkodobý nájom dopravných prostriedkov, vstupné na podujatia, reštauračné a stravovacie služby
- dodanie tovaru
- služby s miestom dodania podľa § 15 ods.1 ZDPH – prenos miesta dodania podľa IČDPH)

Príklad – dodanie tovaru českým podnikateľom na území SR

Firma v SR, ktorá nie je platiteľom DPH v SR, kúpi tovar od českého podnikateľa, ktorý nie je v SR registrovaný pre DPH. Tovar dodáva český podnikateľ z miesta v SR, t.j. nie je prepravovaný z ČR. Miesto dodania tovaru sa nachádza v SR.

Do 31.12.2015: pre českého podnikateľa vyplývala povinnosť registrácie v SR (§ 5 ods.1), faktúru vyhotovil so slovenskou DPH.

Od 1.1.2016: český podnikateľ nebude povinný registrovať sa v SR pre DPH, faktúru vyhotoví bez DPH, daň v SR odvedie slovenská firma.

Príklad - právna služba poskytnutá rakúskym právnikom

Právnik – platiteľ DPH v Rakúsku poskytol právne služby slovenskému podnikateľovi, neplatiteľovi dane. Služba je dodaná 29.1.2016. Faktúru za dodanú službu vyhotovil rakúsky právnik dňa 13.2.2016. Ide o službu s miestom dodania v SR, kde má sídlo príjemca služby podľa § 15 ods. 1 zákona o DPH.

Slovenský podnikateľ je povinný platiť daň z prijatej služby v zmysle § 69 ods. 3 zákona o DPH z dôvodu, že prijal službu s miestom dodania v SR od zahraničnej osoby z iného členského štátu. Slovenskému podnikateľovi vzniká daňová povinnosť dňom dodania služby, t.j. 29.1.2016.

Vznik daňovej povinnosti

- dňom dodania tovaru
  - deň nadobudnutia práva nakladať s tovarom ako vlastník
  - deň odovzdania nehnuteľnosti do užívania, ak je tento deň skorší ako deň zápisu vlastníckeho práva do KN
  - deň odovzdania stavby
  - dňom odovzdania tovaru nájomcovi ak vlastníctvo nadobudne nájomca najneskôr zaplatením poslednej splátky
- dňom dodania služby
- dňom prijatia platby pred dodaním tovaru alebo služby

Bezdôvodné uplatnenie DPH na faktúre

Čl. 203 Smernice 2006/112/ES

DPH platí **každá osoba** ktorá uvedie túto daň na faktúre

Zákon o DPH - § 69 ods. 5

Faktúra za fiktívne plnenia - § 69 ods.5
korešponduje s

20

Ručenie za daň

Odberateľ ručí za **daň uvedenú na faktúre** z predchádzajúceho stupňa, ak

- Dodávateľ túto daň nezaplatil alebo sa stal neschopným zaplatiť daň
- a
- Odberateľ vedel alebo na základe **dostatočných dôvodov vedieť mal alebo vedieť mohol**, že daň nebude zaplatená.

21

Dostatočnými dôvodmi, že odberateľ vedel alebo mohol vedieť, že daň nebude dodávateľom zaplatená

- ▶ Neprimerane vysoká alebo nízka cena bez ekonomického opodstatnenia
- ▶ Pokračovanie v zdaniteľných obchodov s dodávateľom aj po tom, čo u dodávateľa nastali dôvody na zrušenie registrácie a je vedený v registri vedenom na portáli FR SR
- ▶ Personálne prepojenie dodávateľ a odberateľ (štatutárnymi orgánmi, alebo spoločníkmi)

Ručenie za daň sa uplatní

- ▶ ak dodávateľ faktúru alebo jej časť neuhradil (nie je potrebné dokazovať jeho úmysel neuhradiť)
- ▶ aj v prípade, ak dodávateľ zanikne bez právneho nástupcu
- ▶ na základe rozhodnutia vydaného DÚ miestne príslušným dodávateľovi (splatnosť do 8 dní, odvolanie je možné do 8 dní – nemá odkladný účinok, možnosť nazrieť do spisu, môže dôjsť k preúčtovaniu z NO ručiteľa)

23

Bežný režim zdaňovania a osobitné režimy zdaňovania

BEŽNÝ REŽIM

Základ dane je protihodnota znížená o DPH

OSOBITNÉ REŽIMY

– iné spôsoby výpočtu,
napr. cestovné kancelárie a cestovné agentúry
umelecké diela, zberateľské predmety, starožitnosti a použitý tovar – ojazdené automobily (rozdiel medzi predajnou a kúpnu cenou)

▪

ODPOČÍTANIE DANE

Právo platiteľa DPH, podmienky:

- **Vecné** (účel použitia prijatého tovaru, služby)
  - = plný odpočet
  - = žiadny odpočet (použitie na oslobodené plnenia bez nároku na odpočítanie)
  - = pomerný odpočet (po prepočte koeficientom)
- **Formálne** (preukázanie práva faktúrou, záznamom, dokladom o premiestnení, JCD)
- **Časové** hľadisko

Odpočítanie dane - vecná súvislosť vstupu a výstupu

Podľa použitia prijatého plnenia (vstup):

- Odpočet 100% DPH
- Žiadny odpočet
- Odpočet pomernej časti DPH

Neoprávnené odpočítanie DPH

- Platiteľ nepreukáže (dôkazné bremeno), že zdaniteľné plnenie (prijatý tovar alebo služba) bolo dodané platiteľom uvedeným na faktúre a že vznikla daňová povinnosť na základe § 49 ods. 1 ZDPH
- Platiteľ nepreukáže (dôkazné bremeno) použitie prijatého zdaniteľného plnenia na účely svojho podnikania = § 49 ods. 2 ZDPH

Úprava dane odpočítanej pri IM

INVESTIČNÝ MAJETOK

- **hnutelné veci**, ktorých obstarávacia cena bez dane alebo vlastné náklady sú 3 319,39 € a viac, a ktorých doba použiteľnosti je dlhšia ako jeden rok
- **budovy, stavebné pozemky, byty a nebytové priestory**
- **nadstavby budov, prístavby budov a stavebné úpravy budov a nebytových priestorov, ktoré si vyžadovali stavebné povolenie podľa osobitného predpisu**

Úprava odpočítanej dane pri

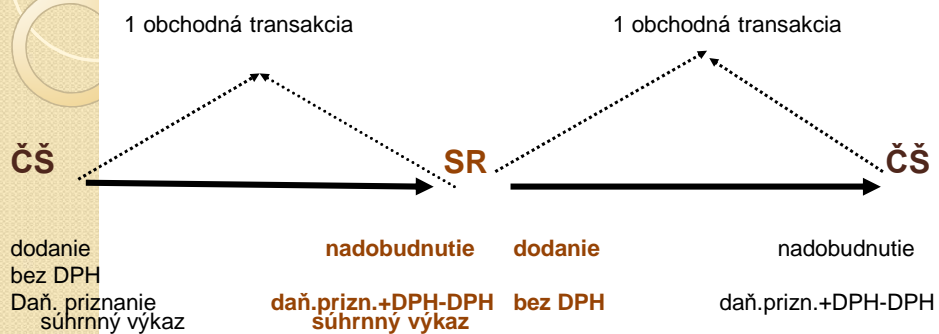
- zmene účelu použitia
- zmene rozsahu použitia na podnikanie

Intrakomunitárne obchody

Obchodovanie s tovarom v rámci EÚ medzi platiteľmi DPH (intrakomunitárny obchod)

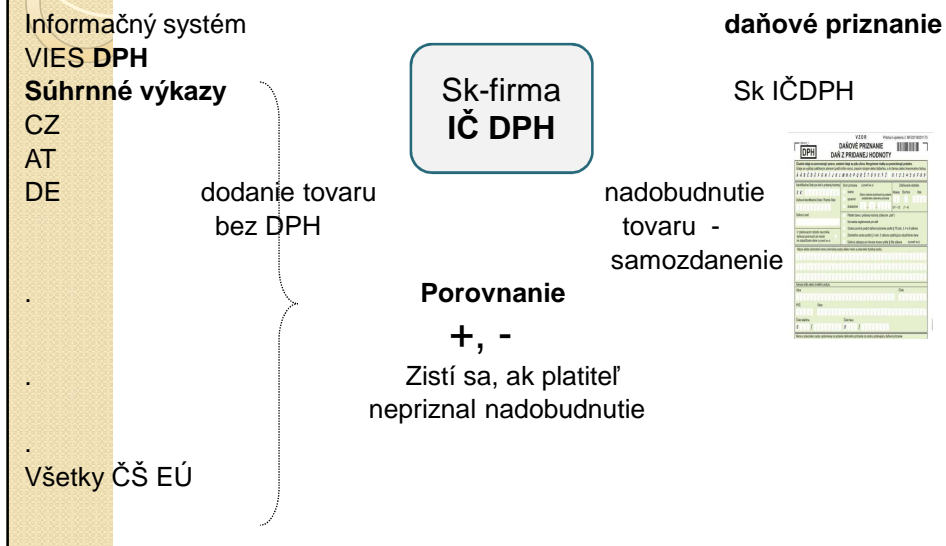

1 obchodná transakcia má predmet DPH v 2 členských štátoch

Kontrolný mechanizmus pri samozdanení

Administratívna spolupráca daňových správ

Intrakomunitárny obchod

ČŠ1 ..... *preprava tovaru* ČŠ2
miesto dodania ..... miesto nadobudnutia

AKO je dodaný

↓
§ 13 ods. 1 a)-c)

↓
V SR - § 2 ods. 1 a)

Oslobodenie :

- dispozičné právo
- Preprava z ČŠ dodávateľa

KDE je koniec prepravy

↓
§ 17 ods. 1 (§11 ods. 1)

↓
§ 17 ods. 2 (IČ DPH)
§ 17 ods. 3

(zamedzenie dvojitého zdanenia)
odpočet § 49 ods. 2 c) – ak
preprava končí v SR

Miesto nadobudnutia tovaru

Dôležité: - miesto (ČŠ) kde preprava skončí
- IČ DPH odberateľa

Odberateľ: SK platiteľ – má SK IČ DPH aj CZ IČ DPH

Dodávateľ: DE platiteľ – má DE IČ DPH

Objednávka odberateľa: pod SK IČ DPH, fyzicky je tovar prepravený do ČR

Daňové priznanie v SR- § 17 ods. 1, § 17 ods.3

§ 25

Daňové priznanie v ČR - § 17 ods. 1, odpočet

Pravidlá INCOTERMS 2010

Súbor medzinárodných pravidiel na výklad najčastejšie použi. obchod. Podmienok (dodacie doložky – 11).

Určujú miesto a spôsob prechodu rizika, t.j. riziká a podmienky medzi predávajúcim a kupujúcim pri medzinárodnom obchode.

Neupravujú okamih prevodu vlastníctva tovaru z predávajúceho na kupujúceho.

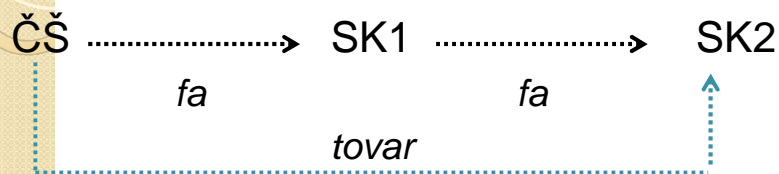

Len na základe dodacej doložky nie je možné určiť ako došlo k dodaniu tovaru v zmysle DPH

Dispozičné právo k tovaru

Na účely DPH je podstatné, kedy a kde prechádza dispozičné právo k tovaru na kupujúceho, v zmysle § 8 ods. 1 písm. a) zákona o DPH.

Modelový prípad

Prepravu zabezpečuje dodávateľ z ČŠ

Uplatnenie dane v SR

Ak prešlo dispozičné právo k tovaru na SK1 priamo u jej odberateľa SK2 v SR, ktorému tovar platiteľ z ČŠ dopravil, potom SK1 nadobudla tovar v SR podľa § 11 ods. 1 ZDPH, vznikla jej daňová povinnosť podľa § 20 ods. 1 a právo na odpočet § 49 ods. 1 a 2 písm. c) ZDPH.

Následne SK1 tovar dodala svojmu odberateľovi SK2, z dodania jej vznikla daňová povinnosť podľa § 19 ods. 1 ZDPH.

Modelový prípad - pokračovanie

Ak by SK1 mala nadobudnúť dispozičné právo k tovaru v mieste odovzdania tovaru prvému dopravcovi na území ČŠ, potom SK1 nadobudne tovar v ČŠ svojho dodávateľa. Predmet zdanenia potom nebude v SR, ale v ČŠ.

SK1 vznikne registračná povinnosť a následne bude dodanie tovaru pre svojho kupujúceho – SK2 fakturovať s oslobodením od DPH.

Oslobodenie od DPH pri intrakomunitárnom dodaní tovaru

Preukázanie podmienok oslobodenia pri IKD § 43 ods. 5 ZDPH.

Dôkazy o odoslaní alebo preprave tovaru zo SR do iného ČŠ:

- Odoslanie poštou – doklad o odoslaní vydaný poštou Preprava tovaru dopravcom (na účet dodávateľa alebo na účet odberateľa) **kópia dokladu o preprave tovaru**, v ktorom je potvrdené odberateľom alebo osobou ním poverenou prevzatie tovaru v inom ČŠ, **iný doklad** preukazujúci prevzatie tovaru v inom ČŠ

39

Oslobodenie od DPH pri intrakomunitárnom dodaní tovaru

- Vlastná preprava tovaru (uskutočnená dodávateľom alebo odberateľom)
  - potvrdenie o prijatí tovaru odberateľom alebo osobou ním poverenou, ktoré musí obsahovať všetky údaje ustanovené v § 43 ods. 5 písm. c) ZDPH

Potvrdenie musí obsahovať:

- Meno a priezvisko odberateľa alebo názov a adresu jeho sídla, miesta podnikania, prevádzkarne, bydliska alebo adresu kde sa obvykle zdržiava
- Množstvo a druh tovaru
- Adresu miesta a dátum prevzatia tovaru v inom ČŠ – pri preprave dodávateľom; adresu miesta a dátum skončenia prepravy – pri preprave odberateľom
- Meno a priezvisko vodiča MV – paličkovým písmom s podpisom
- Evidenčné číslo MV ktorým sa uskutočnila preprava tovaru

41

Ret'azové obchody s tovarom medzi členskými štátmi

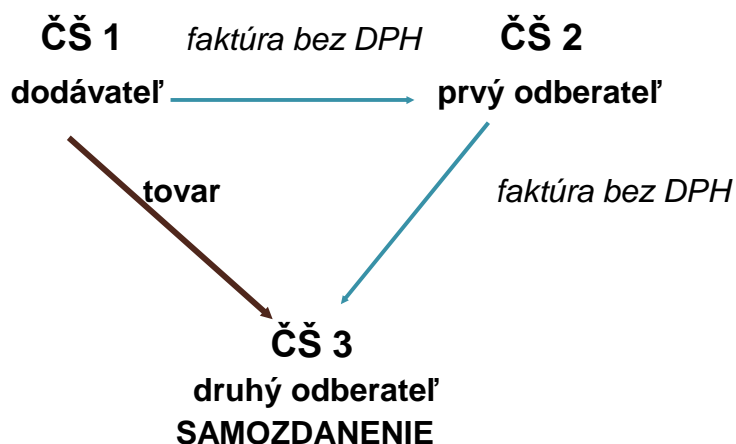
Reťazový obchod s tovarom

Ten istý tovar je predmetom niekoľkých obchodných vzťahov, k fyzickému pohybu tovaru dochádza len medzi 1. a posledným článkom reťazca

Špecifickým typom reťazového obchodu v rámci ČŠ EÚ je trojstranný obchod - na účely DPH predstavuje zjednodušený spôsob zdanenia.

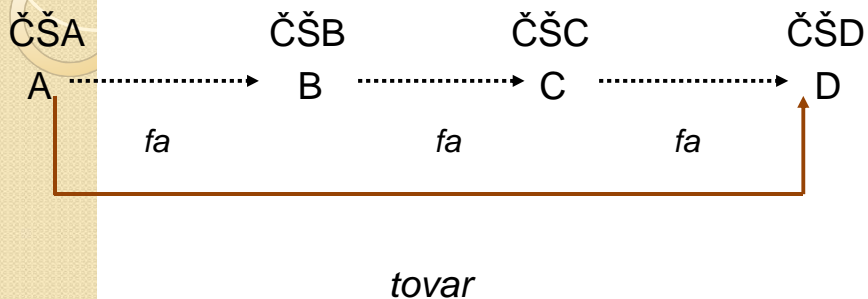
Musia byť splnené určité podmienky - § 45 ods. 1 ZDPH

Trojstranný obchod - špecifický prípad reťazového obchodu

Reťazový obchod, ktorý nie je trojstranný

B a C - registrácia v ČŠD

Čo treba skúmať pre správne určenie miesta dodania tovaru

- kde sa začína a končí preprava
- medzi akými osobami sa dodan
T uskutočňuje
- ktorá dodávka je spojená s prepravou T (§ 13 ods. 1 a) ZDPH)
- ktorá dodávka je bez prepravy T (§13 ods. 1 c) ZDPH)

UPLATŇOVANIE DANE NA ZÁKLADE PRIJATIA PLATBY § 68d ZDPH – od 1.1.2016

- Dobrovoľnosť
- Podmienka ročného obratu do 100 000 €
- Len na odplatné plnenia v SR
- Len platitelia v SR (§ 4)
- Nie je možné v konkurze a likvidácii
- Začiatok: od 1. dňa zdaňovacieho obdobia oznámenie DÚ do konca kalend. mesiaca

47

Porovnanie štandardného režimu uplatňovania dane a osobitnej úpravy

A *dobranie T (S)* → **B** - úhrada dňa 1.2.2016
1.1.2016

Štandardný režim:

A = vznik daňovej povinnosti 1.1.2016

B = odpočet 1.1.2016

Osobitná úprava:

A = vznik daňovej povinnosti 1.2.2016 (v rozsahu platby)

B = nárok na odpočet 1.2.2016

48

Dodávateľ = štandardný režim,
odberateľ = osobitná úprava

X   1/2016   A - úhrada
----->   5/2016
služba za 12 000 €

daňová povinnosť
1/2016: 2 000 €

odpočet
5/2016

Uplatní sa aj pri odpočítaní DPH pri registrácii
- § 55

49

Pozor !
vplyv na odberateľov
so štandardným režimom

A = osobitná úprava   B,C = štandardný režim

A   dodanie T (S)   B – úhrada FA 1.2.2016   C –
úhrada   ----->   ----->
1.1.2016   dodanie : 20.1.2016
1.3.2016

B- odpočet z FA od A: 2/2016
- daňová povinnosť z dodávky voči C: 1/2016 (ale
C

50

**!!! Informácia na FA
„daň sa uplatňuje na základe prijatia
platby“**

Ak FA túto informáciu neobsahuje

- daňová povinnosť vzniká štandardne (§19 ods.1)
- Platiteľ nesmie následne doplniť túto informáciu
- DÚ – uloženie pokuty 10 000 €

51

Príklad: neuvedenie informácie na FA

A= osobitná úprava dodá tovar v 1/2016

B = štandardný režim

A – neuvedie informáciu „daň sa uplatňuje na základe prijatia platby“.

Úhrada od B: 3/2016

A – daňová povinnosť 1/2016

B – odpočítanie dane 1/2016

A – pokuta 10 000 €

52

Skončenie uplatňovania osobitnej úpravy

Možnosť:

- Dobrovoľne (§ 68 ods .10)
- Povinne (§ 68 ods. 11)

Povinnosť:

- Oznamovacia (§ 68 ods. 10 a 12)
- Vysporiadanie dane (§ 68 ods. 13)

53

Povinné skončenie

- V priebehu roka dosiahne obrat 100 000 € (ukončenie posledným dňom zd.obdobia)
- Stane sa členom skupiny (dňom predchádzajúcim musí ukončiť)
- Vyhlásenie konkurzu alebo likvidácie (predchádzajúci deň musí ukončiť)
- Zrušenie bez likvidácie (deň predchádzajúci zániku)
- FO ktorá pokračuje v živnosti po úmrtí platiteľa- skončením konania o dedičstve
- Skutočnosť pre zmenu registrácie (zahraničná osoba) - § 6a ods. 2 (predchádzajúcim dňom)

Povinnosť oznámenia DÚ do 5 dní !!!

54

Obratová podmienka

Obrat – definovaný v § 4 ods. 7,
nevchádzajú príležitostné činnosti

Napr.: dodanie budovy – príležitostný
predaj, nezapočíta sa do výšky obratu

55

Registrácia pre DPH zábezpeka na daň

Podmienka pre registráciu platiteľa DPH –
žiadateľ je zdaniteľná osoba, t.j. vykonáva
ekonomickú činnosť.

Zábezpeka na daň (§4c) – história žiadateľa,
riziko vzniku nedoplatku.

Výška zábezpeky od 1000 € do 500 000 €,
nepoužitú zábezpeku DÚ vráti po uplynutí 12
mesiacov od jej zloženia.

Zákonná a dobrovoľná registrácia

Zákonná:

- dosiahnutie obratu 49 790 €/1rok,
- nadobudnutie podniku platiteľa alebo jeho časti; právny nástupca platiteľa zaniknutého bez likvidácie; dodanie stavby al. časti stavby al. stavebného pozemku ak má byť dosiahnutý obrat 49 790 €, oznámenie DÚ do 10 dní

Dobrovoľná:

Pred dosiahnutím obratu 49 790 €, vykonávanie prípravnej činnosti

57

Zmeny v súvislosti so zábezpekou od 1.1.2016

Dobrovoľná registrácia

Pri nezložení zábezpeky nebude zamietnutá žiadosť, zábezpeka bude vymáhaná

Prípravná činnosť - zrušenie povinnosti zložiť zábezpeku

58

Odpočítanie pri registrácii (oddanenie majetku)

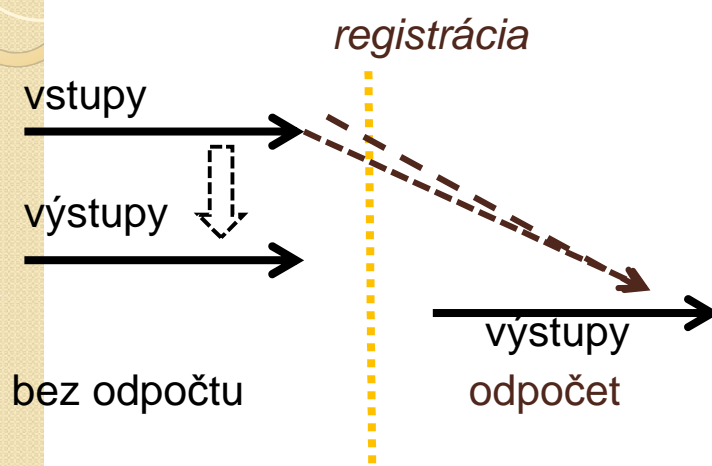
Pojem „majetok“ – zúženie možnosti odpočtu
(§ 55 ods.1 – do 31.12.2015)

Zmena od 1.1.2016 – rozšírenie možností,
podmienky:

- Tovary a služby kúpi v postavení zdaniteľnej osoby
- Tovary a služby použije na svoje zdaniteľné plnenia ako platiteľ

59

Odpočítanie DPH po registrácii

60

Príklad: právna služba prijatá pred registráciou

ABC s.r.o. – registrácia na DPH v 5/2016

V 2/2016 – predaj pozemku, v súvislosti s tým
prijala právnu službu

Ide o službu, ktorú ako platiteľ DPH nevyužije,
nesúvisí s podnikaním ako platiteľa

Nemôže si odpočítať DPH zo služby
podľa § 55 ods. 1

61

*Príklad: Služba prijatá pred registráciou
súvisiaca s celkovou podnikateľskou činnosťou*

S.r.o. pred registráciou na DPH prijala v
3/2016 poradensko-konzultačnú službu
súvisiacu so zameraním podnikania s.r.o.

Registrácia s.r.o. na DPH v 4/2016, za prvé
zdaňovacie obdobie má právo na
odpočítanie dane (služba má súvis s
podnikaním ako takým) - § 55 ods. 1,
zohľadniť rozsah - § 49 ods.2

62

Rozšírenie tuzemského samozdanenia – stavebná činnosť

- stavebné práce, dodanie stavby alebo jej časti podľa zmluvy o dielo, kt. patria do sekcie F klasifikácie CPA (Nariadenie Komisie EÚ č. 1209/2014 – štatistická klasifikácia) a dodanie tovaru s inštaláciou alebo montážou ak montáž al. inštalácia patrí do sekcie F

Podmienka prenosu daňovej povinnosti :

*dodávateľ = platiteľ v SR,
odberateľ = platiteľ v SR*

Problémy v praxi

- Dodávateľ prenesie daň. povinnosť aj na stavebnú prácu, ktorá nie je v sekcii F
(v ČR je zavedená právna fikcia, v SR nie, ak to nebude jednoznačné, daňová správa bude akceptovať)
- Dodanie zloženého plnenia, vedľajšie plnenie nepatrí do sekcie F → uplatní sa režim pre hlavné plnenie
(príklad: výrub stromov v rámci prípravy staveniska)

64

Príklad: dodanie stavebných prác

Platiteľ A, registrovaný pre DPH podľa § 4 zákona o DPH, poskytol pokrývačské práce na stavbe budovy, ktorá sa nachádza na území SR pre platiteľa B, dohodnutá cena bez dane je vo výške 20 000 €. Stavebné práce boli ukončené a odovzdané odberateľovi B dňa 11.1.2016.

Osobou povinnou platiť daň je platiteľ B, príjemca stavebných prác. Dodávateľ A je povinný vyhotoviť do 15 dní odo dňa dodania stavebných prác faktúru v cene bez dane, na ktorej uvedie slovnú informáciu „prenesenie daňovej povinnosti“.

Platiteľ B uplatní k cene dodaných stavebných prác daň (20 000 x 20%) vo výške 4 000 € a daň uvedie do daňového priznania za zdaňovacie obdobie január 2016. Platiteľovi B vzniká v zdaňovacom období január 2016 aj právo na odpočítanie dane, v rozsahu podľa účelu použitia uvedených prác na účely vlastného podnikania.

Príklad - poskytnutie stavebných prác slovenským platiteľom slovenskému podnikateľovi (neplatiteľ DPH).

Slovenský platiteľ dane A poskytol stavebné práce patriace do sekcie F klasifikácie CPA na stavbe umiestnenej na území SR podnikateľovi B, ktorý nie je platiteľom dane.

Stavebné práce boli ukončené a odovzdané podnikateľovi B dňa 25.1.2016.

Platiteľ A je osobou povinnou platiť daň, pretože ich dodal osobe, ktorá nie je platiteľom.

Príklad: poskytnutie rekonštrukčných prác obci

Platiteľ dane vykoná rekonštrukciu budovy obecného úradu.

Obec je registrovaným platiteľom dane z dôvodu prevádzkovania reštaurácie.

Platiteľ dane je povinný vyhotoviť faktúru v cene bez dane, na ktorej uvedie slovnú informáciu „prenesenie daňovej povinnosti“.

Obec je povinná k cene dodaných stavebných prác uplatniť daň. Právo na odpočítanie dane nemá z dôvodu, že rekonštrukcia budovy obecného úradu nesúvisí s prevádzkou reštaurácie, pre ktorú je obec registrovaná za platiteľa DPH.

KRITÉRIA NA URČENIE POMERU POUŽITIA MAJETKU NA PODNIKANIE A NA INÉ ÚČELY

Odpočítanie DPH z hmotného majetku a služby
(§ 49 ods. 5 ZDPH)

Ak platiteľ plánuje použitie aj na iný účel ako podnikanie – odpočítanie len v rozsahu použitia na podnikanie

Kritéria na určenie pomeru

podnikanie : nepodnikanie

Výška príjmu, doba používania, iné objektívne kritérium

KRITÉRIA NA URČENIE POMERU POUŽITIA NEHNUTEĽNOSTI NA PODNIKANIE A NA INÉ ÚČELY

§ 49a ods. 2 – pomer použitia

podnikanie : nepodnikanie

Odpočet len z podnikateľského účelu

Kritéria:

Plocha, doba používania
iné objektívne kritérium

69

*Príklad: Výstavba nehnuteľnosti určenej na
podnikanie aj
na nepodnikateľský účel*

FO – platiteľ DPH postaví nehnuteľnosť
určenú:

30% podnikanie a 70% vlastné bývanie.

Kritérium – podlahová plocha – 30%
odpočítanie

70

Znalecká činnosť

Náročnosť daňových zákonov, značný rozsah zmien v daňovom práve a zložitosť obchodných vzťahov v súčasnosti si vyžadujú pomerne vysoké odborné znalosti na objasnenie okolností, dôležitých pre trestné konanie.

Tým sa stáva znalecké dokazovanie jedným z hlavných dôkazov v trestnom konaní.

Znalec nie je oprávnený riešiť právne otázky ani hodnotiť vykonané dôkazy, ani robiť právne závery.

Znalecký posudok – jeden z dôkazov

V každej konkrétnej veci musí OČTK a súd zvážiť, akými dôkaznými prostriedkami bude objasňovať určitú skutočnosť, dôležitú pre rozhodnutie.

Jedným z dôkazných prostriedkov je aj znalecký posudok. Odôvodnenosť účasti znalca v trestnom procese závisí od stupňa zložitosti skutočnosti, ktorú je potrebné objasniť.

Opodstatnenosť znaleckých posudkov v rámci dokazovania daňových trestných činov na DPH je daná náročnosťou tejto dane, zložitou zákona o DPH skomplikovanou naviac tým, že jej uplatňovanie presahuje hranice nášho štátu.

Odpočty DPH, simulované obchody

Orgány finančnej správy sa v rámci svojej kontrolnej činnosti a následného odvolacieho konania v praxi stretávajú veľmi často s neoprávneným uplatňovaním odpočtov DPH na základe faktúr vystavených z neuskutočnených obchodov, teda simulovaných plnení.

Takéto „fiktívne“ obchody, z ktorých sú vyhotovené „fiktívne“ faktúry, sú pomerne náročné na zisťovanie a následné vyhodnocovanie, vedúce k právnym záverom o nepriznaní odpočítanej DPH.

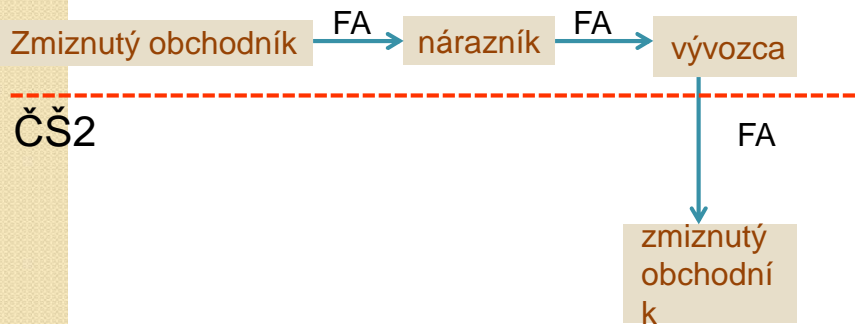
REŤAZOVÉ A KARUSELOVÉ OBCHODY

Najrozšírenejšie a hospodársky aj najnebezpečnejšie podvody v rámci členských krajín EÚ sú kolotočové (karuselové) podvody, v rámci ktorých dochádza k zakrývaniu a skresľovaniu skutočných ekonomických činností.

Ide o simulované obchody zložené z reťazca obchodníkov, ktorí svojimi aktivitami vytvárajú neprehľadnú sieť spoločností, ktoré medzi sebou vystavujú najčastejšie len fiktívne faktúry bez reálneho plnenia.

Reťazový podvod

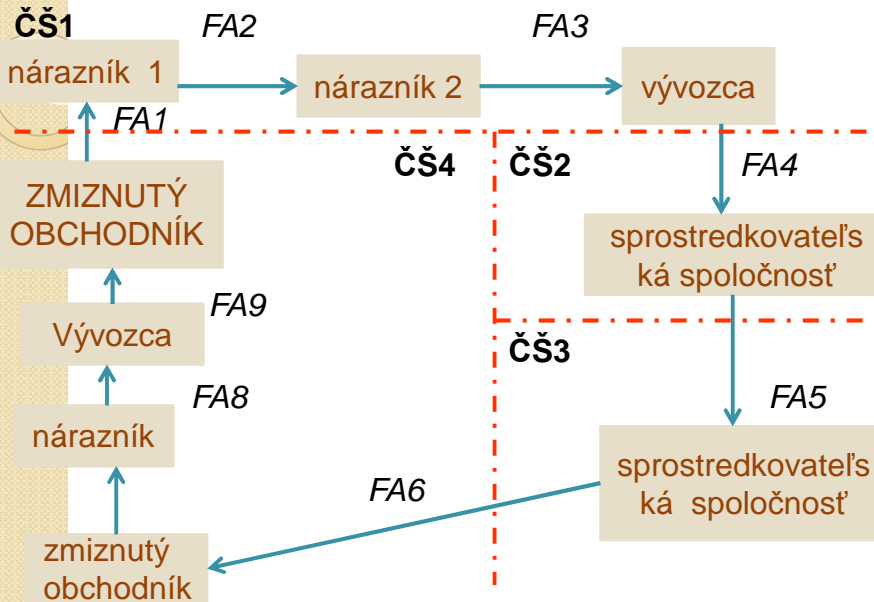
ČŠ1

ČŠ2

Karuselový podvod

ČŠ1

ZHRNUTIE

Daň je jedným z faktorov, ktorý ovplyvňuje ekonomické správanie podnikateľov preto, lebo im odčerpáva časť ich disponibilných zdrojov.

Daňový únik možno charakterizovať ako výsledok ekonomického správania daňových subjektov orientovaného na zníženie, resp. minimalizáciu daňovej povinnosti voči štátu.

Z daňových únikov a daňových trestných činov je prevažná väčšina z oblasti nepriamych daní, t.j. dane z pridanej hodnoty a spotrebnej dane.

Daňové úniky

- z pohľadu zákonnosti - legálne a nelegálne (legálny daňový únik predstavuje optimalizovanie dane, čím nedochádza k porušovaniu zákonov),
- z pohľadu úmyselnosti - na úmyselné a neúmyselné

Daň z pridanej hodnoty svojou konštrukciou, ktorá umožňuje vrátenie nadmerného odpočtu, vyvoláva a aj do budúcnosti bude vyvolávať snahu o daňové podvody.

Najväčšie daňové úniky predstavujú nepriznanie DPH na výstupe a zneužívanie stanovených podmienok na odpočítanie dane.

Dokazovanie a dôkazné bremeno

V rámci kontrolného a rozhodovacieho procesu má finančná správa, okrem samotných podkladov predložených daňovými subjektmi, k dispozícii množstvo inštitútov, na základe ktorých môže dospieť k čo najobjektívnejším záverom, pokiaľ ide o posúdenie správnosti priznanej dane, a to i bez priamej súčinnosti s daňovým subjektom.

Dokazovanie a dôkazné bremeno je podstatnou zložkou rozhodovania o daňovej záležitosti.

Pri dani z pridanej hodnoty je všeobecné dôkazné bremeno modifikované právom Európskej únie.

Boj proti podvodom v SR

Na boji proti podvodom v SR sa v najväčšej miere zúčastňujú: Finančná správa SR, policajné orgány, prokuratúra a súdy.

Uvedené zložky štátnej správy navzájom spolupracujú pri boji proti podvodom a vymieňajú si informácie. Každá zložka postupuje v zmysle svojich vlastných procesných predpisov.

Ďakujem za pozornosť

Finančné riaditeľstvo SR
Ing. Beáta Jarošová, PhD.

81